

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrť leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petít-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2, 6. uri popoldne.

Štev. 91.

V Ljubljani, v soboto 20. aprila 1889.

Letnik XVII.

Meščanje!

Dopolnilne volitve v mestni zbor ljubljanski so razpisane in gospodje volilci imajo zopet priliko posluževati se volilne pravice svoje ter s svojim zaupanjem odlikovati može, od katerih se sme po njihovih zmožnostih in dosedanem delovanju pričakovati, da bodo vestno zastopali koristi mestne občine, delali za razvoj in napredek bele Ljubljane v zmislu mandata, ki ga jim izročé gospodje volilci.

Uverjen, da bodo vsi zavedni meščanje vršili svojo narodno dolžnost, priporočá volilni odbor svojim velecenjenim somoščanom prav toplo na shodih volilcev določene kandidate ter želi, da bi gospodje volilci v mnogobrojnem številu vdeležili se volitev in da bi bili soglasno izvoljeni nastopni gospodje:

V tretjem razredu,

ki voli dné 23. aprila:

Klein Anton, solastnik tiskarne in predsednik „Obrtnega društva“;
dr. Gregorič Vincencij, zdravnik.

V drugem razredu,

ki voli dné 25. aprila:

Povše Fran, hišni posestnik itd.;
Rozman Ivan, župnik pri sv. Jakobu;
dr. Vošnjak Josip, deželni odbornik itd.;
prof. Zupan Tomo, ravnatelj Alojzijevišča.

V prvem razredu,

ki voli dné 27. aprila:

Dr. Mosché Alfonz, odvetnik in deželni poslanec;
Murnik Ivan, cesarski svétnik itd.;
Pakič Mihael, hišni posestnik, trgovec itd.;
Ravnikar Fran, deželni knjigovodja.

V Ljubljani, dné 18. aprila 1889.

Narodni volilni odbor.

Velika noč in upanje v bodočnost.

△ Praznujemo danes z vsem krščanskim svetom Veliko noč, prelep spomin Gospodovega trpljenja in vstajenja, praznik največje nádeje. Ko se v naravi probudi na videz zamrlo življenje, ko zlato solnce in lehkonomi jug nosita smrt sneženim orjakom in se priroda krasí prázniim krilom, kristijan slavi vstajenje Gospodovo, iz katerega je prišlo rešenje vsemu človeštvu. Razmera človeštva do Boga je že malone 19 stoletij postavljena na nepremične podloge, in zaradi tega vsi narodi danes morejo iz cele duše klicati: Kristus je vstal, aleluja!

Velika noč, praznik veselja, miru in ljubezni, veličajni ta spomin napolnjuje zopet stvarstvo svojim tajnostnim čarom. Kdo bi ne občutil danes onega čutstva, ki prošinja svet z željami, da bi jeden drugemu vzajemno delali veselje. Ta spomin ne prošinja samo posamičnih ljudi, rodbin, temveč tudi narode, da, ves svet. Toda vprašajmo se: Ali pa vsi praznujejo Veliko noč v krščanskem smislu? Liberalni listi in njihovi somišljeniki praznujejo le še „praznik pomladi“. Krščanskega duha so izpodili iz svojih src in stanovanj, in sedaj govoré in delajo tako. To je dandanes „napredno, omikano“.

V višjih krogih sedaj govoré o „praktičnem krščanstvu“, ali v postavodaji, trgovini, prometu, umetnosti in vednosti, — sploh v javnem življenju je malo sledov praktičnega krščanstva. Največ jih vpraša: kaj mi donáša dobiček? Državno, gospodarsko in družbinsko življenje ima le krščansko ime, toda v praksi nasprotuje krščanskim načelom.

Kdo našteje one, ki se iz predsodkov, nevednosti ali zapeljani skoraj že sramujejo krščanskega imena? Obstanek človeški je mnogim le še na tem svetu. Ali je kaj onokraj groba temnih vrat, za to in verske dolžnosti se mnogi več ne zmenijo. Zato pa tem pogosteje molijo nazore „učenjakov“ o postanku sveta in človeka, o razvoju pravnih in nrvnih razmer narodov in dolžnostih posameznega človeka. Židovsko-liberalni listi in pikantni romani so jim

evangelij. Krščanska resnica je mnogim že le pravljica. Moderna véda je nova luč sveta. In če bistri duhovi z ostrim orožjem zmagonosno branijo zatajeno resnico krščansko, potem taki „naprednjaki“ zmigavajo z ramami in „obžalujejo“, da tako mladi in nadarjeni ljudje goré za reakcijo, nazadek in temo. Tako je mnogim sedanje krščanstvo lupina brez jedra.

Tudi narodu slovenskemu veljajo óne pomenljive besede. Slovenski rodbini naši pred vsem je treba miru in ljubezni v krščanskem duhu, da more prospevati. In koliko je že onih, ki tega ne priznavajo. Mnogo je takih med nami, ki so v besedi pravi Slovenci, dejanjstveno pa posnemajo naše največje neprijatelje.

In vendar more le tedaj zmagati naša pravična stvar, ako nam bode krščansko geslo miru in ljubezni zvezda-vodnica iz groba narodnega zajetja. Močno naj se torej razlega po pokrajinah slovenskih velikonočni glas in v slovenskih srcih naj odmeva odkritosrčnost in vzajemnost.

Skoro noben narod ne potrebuje tako, da se čuti kot vez in celota. Ozrmo se okrog: Nismo li siva skala, ob katero se stoletja zaletavajo od severa in juga, zapada in iztoka valovi nemškega, madjarskega in lahonskega morja? Krut je ta pravečni boj, ki ga bijemo do današnjega dne z opotečo srečo. Zmagonosni bodemo le tedaj, ako stojimo v boji proti raznovrstnim tujim vplivom in mamilom zvesto, trdno in zjedinjeni pod skupno zastavo, na kateri se blesti geslo národu prerano umrlega očeta. Kdaj bode dobojevan ta boj, kdaj nam napóči pomladnje jutro narodnega prerorenja in vstajenja — kdo to vé?

Ali tudi med vrste naših političnih nasprotnikov bode posvetil prej ali slej žar velikonočnega svita, mogoče da skoro napóči dan, ko nam bodo i oni podali roke čuteč, da so naši sorojaki in z nami sinovi jedne in iste krasne dežele.

Narodno vstajenje! Vsi hrepenimo po njem in se trudimo zanj. Zakaj se nam niso vresničile želje, zakaj smo še tako daleč od narodnega raja? Ker nismo

LISTEK.

Sviftijada.

(Štiriinpetdeseti spev.)

„Aleluja“ žgolé radostni škrjanci vrteč se v sinje višave, in v zelenečem bukovji se oglašá kukavica. Pretrpeli smo dolgo letošnjo zimo in pa dolgotrajne državno-zborske debate. Ob skledi répnih in drugih neprebavljivih političnih olupkov smo sedeli minula leta v dóbi naše ravnopravnostne lakote, velikonočno nedeljo, letos pa vživamo vže dišeč kolač v podobi zanesljivih obljub, katere so nam prinesli naši gg. državni poslanci kot darilo za svoje v istini izvrstno doneče glasove zapuščenih v ravnopravnostni puščavi iz državno-zborske naslanjače. Naš letošnji nadopolni velikonočni kolač v istini ni, karsibodi, kajti naman je z médom slovenskih paralelk na naših srednjih šolah, z upanjem dolensko železnice in pa s „poprom“ kranjske gimnazije. Dá, ko bi nam ne bil primešal poslednjega g. Gavč v kolač, v nevarnosti bi bili Slovenci, da bi si pokvarili v velikonočnih praznikih svoje doslej nenasičene želodce. A, nič ne dé, tudi brez kranjske gimnazije si nočemo pokvariti ob praznikih okusa, saj se nam smeji upanje,

da postaja vedno rodovitnejše naše politično polje in da se nam prej ali pozneje popolno izplača delo neutrudnega oranja.

Našo setev nam pospešuje tudi istina, da se vedno bolj polega nasprotni piháč, nemški krivec in pa liberalna burja. V najnovejši dóbi je utihnil celó, brez dvoma za vselej, levičarski: Eol-Sturm, ki je pihal toliko let po naših političnih nevspehah in po ravnopravnostni ledini, o kateri je prorokoval, da ne sme in ne bode poganjala na njej niti ovsena bilka ravnopravnosti, dokler dela levičarska stranka politično vreme.

A nasprotno, kako prijetno se godi Sturmovemu prijatelju, pruskemu Kummel-Türku, v avstrijski drž. zbornici, ki pozna le jedno molitev in sicer za obvarovanje pruske „pikelhavbe“ avstrijske pomoči, ki je po njegovi sodbi pravo danajidsko darilo. Ako ima kaj vpliva molitev tega nemškega Herostrata, izpolni se mu brez dvoma iskrena želja, da se mu podeli patent za njegovo kovačnico, v kateri kuje nemško-avstrijsko rodoljubje.

Da smo prebili Slovenci trpljenja britko polovico in da praznujemo svojo Veliko noč, izpričuje tudi istina, da so se jeli vedno bolj majati in mehčati državni paragrafi, o katerih smo mislili, da so

tiskani le zaradi tega, da nam delajo skomino po njihovi obetani vsebini. V najnovejšem času namreč jel nam je umerjati g. minister Gavč našo narodno obleko vsaj nekoliko po módi 19. odstavka, in g. minister prava hoče bajé celó skrčiti one strašeče kazenske paragrafe, s katerimi so se strahovale doslej naše človeške slabosti sploh. V bodoče se moremo pregrešiti namreč, ako smemo upati v obljubljeni kazenski zakonik g. Schönborna, ki je vže od leta 1852 v plenica, le proti 516 paragrafom, dočim smo živeli doslej v varstvu celih 532 odstavkov.

Vsekako je to dobro znamenje, da smo se ali poboljšali mi ponižni podaniki vsaj za vsebino 16 paragrafov, ali da se je poboljšala, ali da se vsaj hoče poboljšati vlada polagoma tudi za isti zanimivi 19. odstavek, ki jej je služil doslej le bolj za paradu.

Na vsak način bodemo Slovenci v bodoče za 16 odstavkov in polagoma celó za jednega več na boljsem, nego smo bili dosedaj.

Zaradi tega kličemo z radostnimi škrjanci, ki se vrté nad našimi doslej pesimistiškimi glavami črez dolgo zopet optimistiški in morda opravičeno: Aleluja! Sviftijanec.

Stanovitni v trpljenji, ne vrli in plemeniti v veselji, ker nam večkrat nedostaje krščanskih kreposti. Večkrat smo nepotrpežljivi in prepirljivi, brat zoper brata, jeden drugemu dela v pogubo; in v teh nepopolnostih in napakah nas ne vzgaja naša katoliška vera. Trudimo se torej istinito, da se znebimo vsega polovičarstva, in plemenite težnje slovenskega naroda, napojenega s pravim krščanskim duhom, priborile si bodo zmago.

Večnim postavam in resnicam iz celega srca udani rešili bomo tudi pereče družbinsko vprašanje, ki marsikje pije našo kri kot krvoses. Vse nade naše v bodočnost so založene v zmagi krščanskega duha v našem narodu. To izražamo iz najglobokejšega svojega prepričanja — vara naj se nihče, kajti isti bi varal sebe in tudi narod naš vodil v propad, ki pa bode le označenim potom doživel narodno vstajenje — slovensko Veliko noč.

Kranjska hranilnica, pa nemški „Schulverein“.

Kranjska hranilnica je zopet to leto kakor minolo odbila tistih 6000 gl., katere je dovoljevala nekaj let sèm kot podporo za šolske zgradbe na Kranjskem. Lansko leto se je vodstvo kranjske hranilnice celó na nečuvnen način nekako ponašati hotelo pred svetom, ko se je v svojem obnem letnem zboru dné 22. marca izjavilo, da teh 6000 gl. za kranjske ljudske-šolske zgradbe ne dovolji posebno gledé na to, da se goreče deluje proti nadaljnjemu obstanku sedanjih ljudskih šol, da ni sedanji njeni blagodejni stan tedaj varen v bodočnosti in da nikakor ni umestno pri sedanjem negotovem razvijanju naših šol, da bise dajale zá-nje pomenljive svote.“

Pri letošnjem obnem zboru kranjske hranilnice dné 28. marca ni njeno ravnateljstvo sicer se izreklo, kaki vzroki so je vodili, da je tudi letos odreklo za naše šolstvo toliko važno podporo, s katero je druga leta c. kr. deželni šolski svèt precéj zdatno mogel pospeševati ljudski pouk tudi tam, kjer je bilo ljudstvo nezmožno graditi šolska poslopja, komaj za silo potrebna. Tu le konstatujemo, da ni čuti, da bi bil kaj zdatnega daroval mogočni denarni zavod, v kateri se stekajo večinoma žulji ubogih slovenskih poslov, kmetov in ne ravno bogate slovenske duhovščine, za občne deželne potrebe, pač pa je ž njihovimi dobrotami zopet bogato obsipal nemške zavode kakor protestanško in „schulvereinsko“ šolo, ne izvzemši kranjskega „Landes-Lehrervereina“, ki so našim domačim razmeram ne le narodno, marveč tudi versko nasprotni.

Za zgradbo ljudskih šol ubogim slovenskim občinam se iz večinoma slovenskih žuljev niti vinar ne privošči, pač pa zopet: protestanški šoli v Ljubljani 350 goldinarjev; nemški „schulvereinski“ deški šoli v Ljubljani 5000 goldinarjev; ubogim učencem na nemški „schulvereinski“ šoli 100 goldinarjev; krajnemu zastopu moškemu nemškega „schulvereina“

za nemški otroški vrt v Ljubljani 150 goldinarjev; ženskemu 250 goldinarjev; za kočevski, tržiški in zagorski šolski vrt po 50 goldinarjev; „Schulpfennigu“ 200 goldinarjev; kranjskemu „Landes-Lehrervereinu“ 100 goldinarjev; tukajšnjemu „Arbeiter-Bildungsverein“ 50 goldinarjev.

Za zgolj nemške namene je darovala kranjska hranilnica tudi v letošnjem obnem zboru to-le: Za tukajšnje mestno deško in dekliško šolo vsaki po 50 gl.; za filharmonično društvo 600 gl.; kranjskemu nemškemu planinskemu društvu za krajne namene 300 gl. Kaj vrló spomnila se je zopet sokrvnih Kočevcev, in sicer: Za obrtniško šolo kočevsko 500 gl., za kočevsko dekliško šolo 50 gl. in stavbinemu odboru kočevskemu za zgradbo nemške deške in dekliške sirotišnice 2000 gl.

Zares lepe svote, na katere smejo ponosni biti naši nemški sodeželani in bi ponašali se ž njimi blagotvorni darovatelji sami, ko bi bili posegli v svoje lastne žepce ter podpirali svoje nemške namene s svojimi doneski, a da kranjska hranilnica s takim postopanjem ne deluje le za raznarodenje, ampak tudi za razverstvo dežele, ko podpira zavode, ki sejejo naravnost prepír in sovraštvo v deželi, k temu se ne dá molčati.

§ 20. lit. d) pravil kranjske hranilnice pravi odločno, „da se njena založnica obrača za dobrodelne, obñekoristne namene v mestu in na deželi.“ Tega pa celó naši politični nasprotniki, oskrbniki, ne gospodarji kranjske hranilnice ne bodo trdili, da bi ti zavodi, osobito židovski nemški „schulverein“ bili obñekoristni za mesto in deželo, marveč ustrezajo zgolj strankarskim namenom nekaterih kričačev. O nemškem „schulvereinu“ se je vis. ministerstvo samo naravnost izreklo, da se zanj srenjska sredstva ne smejo uporabljati. Kakor je srenjsko premoženje lastnina cele srenje in ne srenjskega odbora, tako tudi ni kranjska hranilnica last sedanjega, slučajno nemškega ravnateljstva, ampak je lastnina posameznih vložnikov, ki imajo pravico zahtevati, da se imetje njih obrača za namene, kakor so izraženi v pravilih, od vis. vlade potrjenih. § 23. pravil kranjske hranilnice tedaj naravnost pravi: „Posamezni vložniki morejo se pritožiti pri politiški gospóski, če se ne ravna po pravilih“ in § 22.: „C. kr. komisar čuva nad hranilnico, da se tekoča opravila izvršujejo po pravilih.“ § 24. pa slóve: „Ministerstvo za notranje reči društvo lahko prisili, da se prenaréde pravila“ in § 25.: „Deželna vlada čuje nad pravicami vložnikov.“

Naj se glasilo naših ustavovercev, „Laibacher Wochenblatt“, še toliko trudi dokazovati, da je kranjska hranilnica zaseben zavod, kakor je to poskušalo v svojem uvodnem članku dné 13. t. m., kdor ta pravila pozná in opravični red kranjske hranilnice, tega ne bodo enaka dokazovanja nikdar preslepila. Pisatelj teh vrstic je lansko leto premo-traval pravila več avstrijskih hranilnic in natanko opazoval, v kake namene se njih prebitek obrača, pa naravnost pové, da se niti pri vendar dosti liberalni graški hranilnici ni prav nič obrnilo

v strankarske namene in da tudi nemški „schulverein“ ni beliča dobil, dočim se pri nas obsipava že nekaj let sèm kar s tisočaki. Je-li res namen kranjske hranilnice, da širi nazore nemško-židovskega „schulvereina“, ki ima svoj sedež v Berlinu, katerega vodja je v Avstriji žnani dr. Weitlof, društva, ki vero izpodkopava in narod ščuva proti narodu?

Naš namen ni sumničiti: „Facta loquuntur“, dejanja govore, a na tem nam mora biti, da opozarjamo občinstvo na res simptomatične prikazni naših kranjskih Nemcev. Od naših narodnih zastopnikov pa zahtevamo in zopet zahtevamo, da paznim očesom sledé postopanju naših strastnih nasprotnikov, ki z našimi groši brez nas in proti nam delujejo na naš verski, narodni ter celo gmotni pogin, ter se postavijo na odločilnem mestu proti takemu samovoljnemu početju z vsemi pripuščenimi sredstvi, da se bo premoženje kranjske hranilnice enkrat že res obračalo po § 20. za „dobrodelne in obñekoristne namene v mestu in na deželi“, ne pa za strankarske, kar le prepír razširja in sovraštvo v deželi ter preti njenemu prebivalstvu z nemalo nesrečo. —cki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. aprila.

Notranje dežele.

Naučno ministerstvo je zaukazalo deželnim oblastnijam, da najnujnejše poročajo o troških, katere se imele občine za ljudsko šolstvo zadnjih pet let. Ta vladni korak je najbrže v zvezi s šolsko novelo.

„Prager Tagblatt“ pravi, da bo po Veliki noči **Gautsch** odstopil ter postal namestnik za Gorenje Avstrijsko namestu barona Weberja, ki bo šel v pokoj. Ta vest ima na čelu zapisano, da je izmišljena.

Nemško-liberalno časopisje in „Národní Listy“ se bojé, da se bo posrečil **kompromis v češkem veleposestvu**. Tudi „Grazer Tagespost“ se je oglašilo s svarilom, naj ne sklepajev kompromisa, ker je edina nevarnost za Nemce ta, ko bi prezkodaj zapustili abstinenčno politiko.

Ravnokar objavljeni statistični podatki o **izseljevanju iz Ogerske** nam kažejo gospodarske razmere onstran Litave v posebno temni luči. Leta 1877 se je izselilo le 178 oseb, l. 1882 najdemo že 17.500 izseljencev, l. 1887 blizo 25 000 in l. 1888 celó 27.600 oseb. Z Erdeljskega se je izselilo v zadnjih 10 letih 300.000 Sikulcev (Szekler) v Rumunijo. Verganijev antisemitski list z grozo konstatuje, da se je izselilo 2-01 odstotka židov, mej vseljeni pa najdemo 71 odstotkov izraelitov.

Iz **Budimpešte** se poroča, da je v okrajih Bistrica in Bič trenčinskega komitata izbruhnila lakota.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je naznanil državnemu tajniku, kardinalu Rampolli, da bo pri prihodnjem konzistoriji sedem kardinalov imenovanih. Konzistorij bo skoraj gotovo koncem maja. Za kardinale so izbrani dva Italijana, monsgr. Appolloni in monsgr. de Ruggiero, potem pa nadškofje v Parizu, Lyonu, Bordeauxu, Pragi in Mechelnu.

O novem **srbiskem** finančnem ministru Vučić se je izjavil neki nasprotnik radikalne vlade: „Ako Vučić ne bo vravnal financ, kdo jih pa bo?“ Vse-

(Dalje v prilogi.)

„Praga caput regni.“

(Slikal Anton Chittussi.)

Praho milá, Praho jasná,
Když na te pohlednu,
Musím záplesati!

Erben.

„Praga caput regni“, takó slóvejo besede, ki so zapisane na gorenjem okvirji velikanske, dvajset štirijaških metrov obsežne slike „Pogled na Prago“, katero je v sredo izložil na ogled v tukajšnji redutni dvorani češki nadebudni slikar g. Anton Chittussi za teden dni. In to po vsem pravu! Pred gledalčevimi očmi razprostira se iz paviljona Strahovskega samostanskega vrta (samostanu predstojnik je generalni opat velečast. g. P. Žigo Stárý) posneto kraljevsko mesto, starodavna, slovanska zlata Praga na obalah „srebropéne“ Vltave.

V levo videti je veličajni hram sv. Vida s kraljevim gradom na Hradčanih, v znožji zgodovinska Mala stran z zeleničasto kupoljo cerkve sv. Nikolaja, nebrojnimi palačami, hišami z rudečimi strehami in stolpi, ódtodi bajé tudi ime: „stověžatá“ (stostolpa). Srebropéna Vltava, koja prepenjajo štírje mostovi, med temi most cesarja Karola IV., raz koji je bil

v Vltavo pahnjen sv. Janez Nepomuk, — valí svoje valove tjá v mégleno daljino; pred nami razprostira se mična okolica s tovarniškim predkrajem Bubna, dalje tam Dabliške višine do vasi Hvala, Počernice in grebén Črnega Kostelega. A krog nas pa diše, klije in žije prelepa pomlad; vzduh nasičen je z jutranjo roso, vsa okolica je v pomladnjem cvetji, kajti na Strahovskem samostanskem vrtu baš cvetó jablane, hruške, črešplje in črešnje, z jedno besedo: čarokrasen, dražesten prizor! Ves ta prelep razgled mogel je naslikati na mrtvo platno samo umetnik, ki je v veličajni celoti pojmlil ne samo smisel za harmonijo, temveč vse to tudi občutil globoko v svojem srci.

Toda mudimo se nekoliko z umetnikom. Kdo je Anton Chittussi? Sin čislane meščanske rodbine iz Ronova na Češkem. V mladosti svoji je pohojeval realko v Časlavi in Kutni Gori. Imel bi bil postati inženér, a osoda je hotela, da si je izvolil slikarski stan. Prvi njegovi učitelji v tem poklicu bili so mu mojstri Anton Lhota in Matej Trenkwald v Pragi (1866—1867), dalje v Monakovem Anshütz (1868 do 1869); na to je pohojeval dunajsko akademijo in je zajedno doslužil kot jednoletni prostovoljec vojaščino pri polku Reichach.

Potem je bival zopet dve leti v Pragi, dolgo je potoval po Ogerskem in se zopet vrnil nazaj v Prago, kjer je ostal jedno leto, marljivo delujoč v atelieru istodóbnega praškega akademičnega vodje Jana Sweertsá. Potem je ondi skupno najel z umetnikom Fr. Ženišekom atelier v hiši arhitekta A. Wiehla ter je slikal same pokrajine in v tej stroki zeló napredoval. Leta 1878. vdeležil se je kot rezervist bosanske okupacije. Na daljnem jugu slovanskem obogatil je svojo torbico z marsikako mično risbo in je vse te plode svojih študij po Bosni še isto leto izložil v prostorih umeteljskega društva „Umělecká Beseda“, in deloma v dvoranah češkega umeteljskega društva.

Leta 1879. je šel A. Chittussi v Pariz, kjer se je po prislovcu „Per ardua ad astra“ popolnil in izuril v svojem poklicu. Ondi porodila se je v njem tudi misel slikati velikansko sliko „Pogled na Prago“. Iz svoje lastne sile povspel se je mož v svetovnem mestu do današnje višine. Od leta 1879. je on stalen izložnik v pariškem „Salonu“; več nego 300 slik ustvarila je roka njegova, ki dandanašnje dičijo stanovanja prvih francoskih rodbin, nad 20 v Ameriki, nad 30 v Belgiji, in umeje se, da tudi njegova ožja domovina, koji je vdan kot zvest sin iz celega srca,

stranski se povoljno izražajo o njegovem delovanju. Pokazal je veliko spretnost pri tobačni samoprodaji, ustanovil je rokodelsko in trgovinsko sekcijo v svojem ministerstvu, in posebno komisijo za vrvanje rek Gjerapa in Drine.

Bolgarska vlada je naročila angleškemu inženirju Hartley-u, naj jej predloži načrte za pristaniščne gradbe v Varni in Burgasu. — Ministra Tončev in Salabašev sta odpotovala v Kazanlik, kjer bodeta ostala čez velikonočne praznike.

Predvečer objavljeno **rusko** vojno povelje ukazuje, da se morajo letošnjih jesenskih vaj vdeležiti rezervniki pehote, pehotnega in trdnjavskega topništva iz leta 1884, ki so manj ko tri leta, iz leta 1879 pa oni, ki so več ko tri leta služili.

Predsednik **francoske** republike Carnot je popolnoma okreval. Predvečer dopoldne so se vršile vsled povelja državnega sodišča hišne preiskave pri poslancu Turquetu in petih drugih odličnih boulangistih. Kakó napačno sodijo oni, ki menijo, da je zaspalo boulangistiško gibanje, kažejo najnovejša glasovanja. V Charentonu je dobil Boulanger pri volitvah v generalni svet, akoravno ni kandidoval, 2454 glasov, poleg njega neki drug boulangist 912 glasov, nasprotni kandidatje pa vsi skupaj 3264 glasov.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, 16. aprila. Včeraj se je zopet vršilo posvetovanje nemških zaupnih množ o znanem predlogu kneza Karola Schwarzenberga gledé volitvenega kompromisa med konservativnimi in nemškimi veleposestniki. Sešli so se v hiši barona Aehrenthala ter so se posvetovanja vdeležili člani nemškega volilnega odbora za veleposestvo in imenitnejši opozicijski poslanci. O dosedanem pogajanju poročal je baron Aehrenthal. Razprave vdeležili so se: dr. Schmeykal, vit. Forster, poslanec Plener, Jakseh, Scharschmidt, Bärnreither, Wanka in drugi. Sklenili so, da se konečna odločba gledé kompromisa in vsi koraki v tej zadevi prepusté običnemu shodu nemških veleposestnikov, koji se snide 28 t. m. Zajedno so proglasili skupno postopati z osrednjim volilnim nemškim odborom za mesta in kmetske občine.

Od te dōbe, ko se je na Češkem uvedla parlamentarna uredba, pogajali so se Čehi z Nemci za dosego narodnega pomirjenja na podlagi ravnega prava obeh narodnostij. Toda o tem ni slišati močjeje Nemci. V letih šestdesetih je proglasil voditelj Nemcev, prof. Brinz, Franju Palackemu, da Nemcem ne treba pogajati se s Čehi za pravo, kajti oni, Nemci, imajo oblast, koje ne izpusté. V sedemdesetih letih proglasil je sedanji vodja čeških Nemcev, dr. Fr. Schmeykal, voditelju Mladočehov, pokojnemu dr. Sladkovskému, to-le: „Čemu bi se neki pogajali z vami? Česa nam morete ponuditi? Vi nam ponujate samo ravno pravo. To imamo pri vseh okoliščinah zagotovljeno, naj se zgodi karkoli, tega nam ne smete vzeti, mi že vemo, kje imamo našo zaslonbo, zato ostanemo „beati possidentes!“

Te besede vodje Nemcev najboljše označujejo stališče Čehov in Nemcev v Avstriji. Čehi imajo sicer v deželnem in državnem zboru večino; toda ko se zdaj vladajoči Čehi korak za korakom morajo nasilno potezati za izvršenje narodne in politične ravnopravnosti v Avstriji, so tlačeni Nemci

ni zaostala za drugimi narodi, saj najraje slika krajevne prizore in obraze iz Češke.

Čitali smo svoje dni o nekem starem laškem mojstru, da je vselej pomolil, predno se je lotil kacega dela. Globoko čuteče srce Chittussijevo posvetilo je istotako početek svoje slike. Stojéč pred golim platnom, namenjenim sliki, in zróč na prekrasno panoramo, vderó se mu solzé po licih — biseri iz globine njegove občutljive umetelske duše.

V občé je pa Anton Chittussi s svojim „Pogledom na Prago“ ustvaril delo eminentno umetniške vrednosti, in pri sreči imamo samo skromno željo. Možno, da so jo že uganili čitatelji naši: Skrbé naj severni bratje naši, da slika ostane doma, a ne kje na tujem; da dragoceno delo ostane v deželi njihovega rojaka. In kđo drugi ima pravo, da dolžnost, nego „Praga, caput regni“, da si prilasti sliko, koja takó mojstersko predočuje v živih bojah prelepe izumbe njihovo zlato stolnico, zibelj in središče pristnega slovanskega življenja ob modri Vitavi!

A. S.

še vedno „beati possidentes“ — srečni lastniki svojih privilegijev, katere so dosegli v poslednjem poltretjem stoletju največjega upadka naroda češkega. V deželnem in državnem zboru ni se zgodila avstrijskim Nemcem krivica ni za las ne, ker Čehi hoté z njimi samo ravno pravo, vedoč, kje imajo njihovi tlačeni nemški bratje svojo „zaslonbo“ in nemške brate svoje.

Župan naš, g. Solc, ki že dlje časa nevarno bolan leži, okreval je zopet, tako, da se ni treba več bati za njegovo življenje. Dober vtis je tu napravilo, da je cesar potrdil nov občinski red praški, kakoršen je sklenil deželni zbor češki v zadnjem zasedanju. Po tem redu more župan ali starosta biti voljen v tretje, kar doslej ni bilo; dalje ima dva namestnika, in občina sme prodajati zemljišča do 50.000 gld. tudi brez deželno-zborskega dovoljenja. Kako se množi siromaštvo, bodi v dokaz nastopni slučaj: Mestni zastop vsako leto v 1. dan maja podeljuje med mestne uboge ustanovo Vaclava Novotnega v znesku 240 gld. Prejšnja leta oglasilo se je zánjo dvesto prosilcev, precejšnje število to. Toda letos bilo je odposlanih 1016 prošenj, torej petkrat toliko, kot druga leta. Te številke najboljše poukazujejo na statistiko uboštva in označujejo dosti jasno tukajšnje razmere v socialnem oziru.

O „Matici školski“ vam poročam, da je meseca januarija izdala 14.603 gld. 58 kr., februarija 16.624 gld. 69 kr., marca 13.961 gld. 32 kr., torej vkupe 45.189 gld. 59 kr., prejela pa vkupe v teh treh mesecih samo 29.136 gld. 48 kr., tedaj je primanjke za to četrtletje 16.053 gld. 11 kr. Z ozirrom na rastoče troške svetuje in predlaga glasilo „Matices školske“, naj se i letos priredi v Pragi slična narodna slavnost, kakoršna je bila leta 1887 v Pragi na korist temu občekoristnemu društvu in je naklonila društvu 9500 gld. čistega dobička. Proračun „Matices“ za leto 1889 znaša 170.000 gld.

In ker se že bavim z društvenimi zadevami, bodi omenjeno, da v praškem „Sokolu“ že dlje časa vlada neko tajno, živahno gibanje. Povodom pariške izložbe vršil se bode dné 9. in 10. junija t. l. v Parizu mejnarodni shod zastopnikov in odposlancev vseh telovadnih društev, zastopanih in v Parizu živečih narodov. Razven mnogobrojnih francoskih društev oglasilo se je že mnogo Švicarjev, Holandežev, Belgičanov, Dancev, Švedov, Angličanov, Španjolov, Lahov itd. k tej telovadniški manifestaciji. Toda tudi iz središča češko-slovanskega Sokolstva se odpošljejo izbrana društva k tekmovalni telovadbi, da ondi pokažejo istinito dovršenost in važni smer naših sokolskih društev, ter se poskusijo v boji za palmo zmage v slavo češkega imena. V ta namen naš „Sokol“ odpošlje k tekmoivanju popolen oddelek predtelovadcev, češka občina sokolska pa tri oddelke k najtežjim proizvajanjem. Velikonočno nedeljo imajo vsi Sokolci tu shod in posvetovanje. Vdeleženci morajo imeti vsi novo društveno obleko, in to velja samo za Pariz. Peljali se bodo tja čez Norimberk, Karlsruhe, Strassburg, Avricourt in Nancy, nazaj pa skozi Švico, in sicer preko Basilej, Lucern, Feldkirchen, Solnograd in Linec. Oglase vsprejema za to odpravo praški „Sokol“ do 1. maja (priloži naj se tudi 5 gld.). Velikonočni ponedeljek pa praznuje v bližnjih Draždanih „Sokol“ draždanski svojo petindvajsetletnico in zajedno spojeno z javno telovadbo.

V zadnjem svojem dopisu poročal sem vam, kako so Rusi vsprejeli v Moskvi češkega virtuoza Fr. Ondřička, še večje triumfe je pa slavil v Kijevu, vsprejet je bil ondi z velikim navdušenjem in podarili so mu mnogo dragocenih darov. V koncertni dvorani so kijevski dijaki Ondřička dvignili na roke ter ga nosili pred radostnim občinstvom. Toda vse inače se godi našim umetnikom na Dunaji. Stoprav tujec Sarasate (Španjol) je seznanil Dunajčane s skladbami Avstrijanca (Novi slovanski plesi), koje tujina že davno pozná. Komorne skladbe Dvořákové bile so igrane skoro po vseh nemških mestih, dalje v Londonu, Bostonu in Novem Jorku, samo na Dunaji ne, dasi so skladbe tega skladatelja najizvrstnejše in najlagodnejše. In kje je iskati vzroka tej odurnosti? V narodnem antagonizmu zoper Čehé! Politično opozicijo prenašati v umetelnost je pač pomilovanja vreden napad. Kar je meni znano, izvajali so tu v „Narodnem gledišči“ Wagnerja in Goldmarka, po vseh koncertnih dvoranah pa sploh nemške skladbe; take represalije so pač neumestne!

Dnevne novice.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Rodoljubne dame v Gorici suujejo „žensko podružnico“. Poroča se nam, da pooblaščenec sklíče ustanovni zbor vže za belo nedeljo dné 28. aprila. Slava vrlim domorodkinjam na Goriškem, da so se pridružile svojim tržaškim in ilirsko-bistriškim zavednim sestram! — Velikonočni ponedeljek dné 22. aprila zboruje z običajnim vspeedom podružnica v Slovenjigradu na Štajerskem. — Isti dan podružnica za „Pliberk in okolico“ ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Ign. Miklavea v Šmihelu po tem-le dnevnem vspeodu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor g. dr. J. Somera. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Poučni govor. 5. Razni govori in nasveti. Po zborovanju: Petje in prosta zabava. — Dné 28. pa ima podružnica za „Beljak in okolico“ shod v Ločah pri Geomaterju z naslednjim vspeodom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poučen govor o živinozdravstvu. 3. Deklamacije. 4. Poučen govor o potrebi verske in slovenske šole in kako si jo moramo priboriti. 5. „Ali smem Slovenec biti?“ Prizor 6. Nasveti in predlogi. 7. Domača zabava: Razni govori in petje ločkih pevcev. Vsi čé. udje in oni, ki hočejo k naši družbi pristopiti, vabijo se najuljudneje, da se udeležijo tega shoda v prav velikem številu. — Začetek ob 3. uri popoldne.

Načelnístvo.

(Darilo sv. Očeta.) Rimski odbor, ki po nalogu sv. Očeta razdeljeval reči iz Vatikanske razstave, je poslal pred nekaterimi dnevi 2 bronasti svetilki tudi v Ljubljano, da škofijstvo z njima po svoji previdnosti ukrene. Kakor čujemo, odločilo je škofijstvo jedno svetilko za romarsko cerkev Matere božje na Brezji, drugo pa za cerkvico Matere božje na Blejskem Jezeru.

(Častiti gospod Josip Škerbinec), župnik v Ogrčah na Koroškem, poslal je podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji dva gld., za kar mu odbor izreka srčno hvalo.

(Umrí) je v Mariboru dr. Avguštin Kukulovič, kn.-šk. duh. svetovalec, profesor in podvodja v bogoslovji, po dolgotrajni, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, dne 19. aprila ob 1/2 1. uri zjutraj v 40. letu svoje starosti. Pogreb je bil danes popoldne ob 2. uri. R. I. P.!

(Predstava v korist podpornemu društvu velikošolcev na Dunaji.) Ker je namen predstave, ki bode velikonočni ponedeljek v dvorani tukajšnje čitalnice, človekoljuben in plemenit, še enkrat opozarjamo ná-njo. Kakor čujemo, zanimajo se vsi krogi za to predstavo. Gospodična Katarina Sevnik-ova in nje učitelj gosp. Ohm vitez Janušovsky igrata iz posebne prijaznosti četveroletno na glasoviru. Pred prologom: Vil. Blodek: ouvertura k operi „V vodnjaku“; pred prvo podobo: Anton Dvořak: Legenda op. 59 I.; pred II. podobo: Zdenko Fibich: „Vesna“ simfonični obraz; pred III. podobo: Anton Dvořak: slovanski plesi op. 46. IV. Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 gld., druge vrste 80 kr., tretje vrste 60 kr. Vstopnina 60 kr. Sedeži se dobivajo pri kustosiu v čitalnični trafiki in zvečer pri blagajnici.

(Z Dunaja) prejeli smo od odbora podpornega društva za slovenske velikošolce sledeče poročilo: Društvo še ne obstoji pol leta, pa uže šteje 80 udov: 16 ustanovnikov in 64 rednih udov, podpornikov in dobrotnikov. Vsega skupaj je društvo prejelo 1127 gl. Glavnica znaša 815 gld. ter je naložena v dveh dunajskih hranilnicah. Razdelilo se je 244 gld. Društvo ima tudi srečko Rudolfove ustanove, ki so jo l. 1884 kupili dunajski Slovenci ter jo podarili podpornemu društvu. Ustanovne stroške, kolke, tiskovine, pošne znamke itd. poravnal je odbor z 28 gl. iz svojega. — Od slovenskih pokrajin pristopilo je največ udov iz Kranjske, namreč 8 ustanovnikov in 18 podpornikov skupaj 26 udov s svoto 481 gl. in sicer iz Ljubljane 8 udov: 2 ustanovnika in 6 podpornikov s 136 gld.; iz Kranja 2 ustanovnika, 5 podpornikov in 4 dobrotniki, skupaj 11 udov s 130 gld.; iz Radovljice 2 ustanovnika s 100 gld.; iz Vipave 1 ustanovnik s 50 gld., z Vrhnike 1 ustanovnik s 50 gld., iz Idrije, Litije, Škofje Loke po 1 podpornik à 5 gld. — Za Kranjsko pride Štajerska z 9 udi s 103 gld. in sicer iz Gorjuega Grada 1 ustanovnik s 50 gld., 1 podpornik s 5 gld., skupaj s 55 gld., iz Celja 3 podporniki s 30 gld., z Vranskega 1 podpornik s 5 gld., z Blаницe 2 podpornika z 10 gld., iz Dol. Hrastnika 1 dobrotnik s 3 gld.

— Tudi iz Koroške pristopilo je 5 udov z 18 gld. in sicer iz Spitala, Dholce, Švabeka, Vogrč. Iz Zagreba pristopil je 1 podpornik s 5 gld. Največ udov šteje društvo na Nižje Avstrijskem oziroma na Dunaji in sicer 7 ustanovnikov in 32 drugih udov, skupaj torej 39 udov, ki so vplačali 520 goldinarjev. Dunaju pripada 6 ustanovnikov in 32 udov, s 467 gld., v Dunajskem Novem mestu 1 ustanovnik s 50 gld. — Na 26 prošelj bilo je razdeljenih 244 gold. Prosileci so iz Goriške, Koroške, Kranjske in Štajerske, največ juristov, a tudi mnogo medicincev, filozofov in živinozdravnikov. V mesecu marcu prišel se je odboru zahvalit koroški Slovenec, ki je ravno dovršil svoje študije, trdeč, da se ima le podpornemu društvu zahvaliti, da je mogel končati svoje nauke, ker ga je ono v najvažnejšem času gmotno podpiralo. Večno hoče biti zato hvaležen. Obljubil je naseliti se v svoji domovini ter zvesto delovati za svoj narod. — Odbor podpornega društva prosi uljudno za daljno pomoč iz domovine; da bi poverjenstvo blagovolili prevzeti posebno oni, ki so enkrat na Dunaji študirali. Naslov blagajnikov: Gospod R. Pukl Wien VII. Zieglergasse 65.

(Podpore za gasilna društva.) Zavarovalne družbe so za l. 1888 deželni odboru izplačale postavna 2 odstotka kosmatih dohodkov za gasilna društva, in sicer: „Graška vzajemna zavarovalnica“ 1672 gld. 32 kr.; „Slavija“ 1090 gld. 74 kr.; „Riunione Adriatica di Sicurtà“ 364 gld. 49 kr.; „Assicurazione Generali“ 354 gld. 67 kr.; „Avstrijski Feniks“ 267 gld. 5 kr.; „Nord British and Mercantile“ 248 gld. 63 kr.; „Peštanski Fonciere“ 245 gld. 97 kr.; „Azienda“ 221 gld. 12 kr.; „Concordia“ 203 gl. 69 kr.; „Franco hongroise“ 164 gl. 50 kr.; „Dunajska vzajemna“ 130 gld. 49 kr.; „Donau“ 60 gld. 26 kr.; „Montansko društvo“ 8 gld. 63 kr.; „Lipska zavarovalnica“ 55 kr., skupaj 5033 gl. 11 kr. V četrtak je deželni odbor razdelil podpore gasilnim društvom: Požarni brambi v Ljubljani 300 gld.; požarnim brambam na Brdu, v Kranji in Kamniku po 200 gld.; požarni brambi v Trziču 150 gld.; na Bledu 120 gld.; v Postojini, Kočevji, Studenci, Šmarinji, Šiški, Št. Vidu nad Ljubljano, Šmartinem, Litiji, Mokronogu, Dolenjivasi, Vrhnikih, Zužemberku, Trebnjem, Črnomlji in Cirknici, dalje občinam Železniki, Vel. Lašiče, Vel. Poljane, Žiri, Črni Vrh in Cerklje po 100 gld.; požarnim brambam v Vel. Otoku, Starem Trgu, Vačah, Bizoviku, Sp. Logateci, Borovnici, Begunjah, Boh. Bistrici, Mirnipeči, Toplicah in Domžalah, občini Vel. Loka pri Trebnjem po 80 gld.; požarnim brambam v Planini in Ratečah po 70 gld. pož. brambi na Verdu in občini Dob po 60 gld.; pož. brambam v Svetlem Potoku, Srednjivasi v Kočevji, Koprivniku, Rakeku, Horjulu, Preserji, občinam Voglje, Kapljas in Trzin po 50 gld., skupaj 4940 gld. Dovolile so se dalje na račun l. 1889 podpore: Požarni brambi na Brdu 200 gld.; v Trziči, Kamniku in Bledu po 150 gld.; v Škofji Loki, Št. Vidu pri Ljubljani in Zatičini, Trebnjem in Višnjigori, dalje občinam Železniki, Žiri, Črni Vrh, Poljane, Kapljas in Cerklje po 100 gld.; požarnim brambam v Planini, Ratečah in Bizoviku po 80 goldinarjev, skupaj 1990 gld.

(Odbor za Vilharjev spomenik) naznanja: Vrla domoljubkinja gospodičina El. Železnik v Ljubljani vročila nam je znatno svoto 44 gld.

60 kr., katero je nabrala v svoji gorečnosti za naš lep namen med raznimi slovenskimi rodoljubi. Z veseljem zabilježimo ta vse hvalevredni čin ter njej izrekamo javnim potom najtoplejšo zahvalo z gorko nado, da bode marljivo njeno delovanje spodbudilo tudi naše rojakinje po Notranjskem k enakem činu.

(Prvo zborovanje „zaveze“ slov. učit. društev) dne 22. in 23. aprila 1889 v Ljubljani. Vspored: V ponedeljek dne 22. aprila. 1. Popoludne shajajo se gg. delegati v prostorih slov. učiteljskega društva (sv. Jakoba trg št. 10). 2. Ob 4. uri ogleduje se Chittussi-jeva slika „Pogled na Prago.“ 3. Ob 6. uri zvečer zborovanje delegatov v mestni dvorani. 4. Po zborovanju „pevski večer“ čitalniških pevcev s sodelovanjem vojaške godbe v prostorih čitalnične restavracije. V torek dne 23. aprila. 1. Ob 8. uri zajutrek v Švicariji. 2. Ob 10. uri glavno zborovanje v čitalniški dvorani. 3. Ob 2. uri popoludne banket v čitalniški restavraciji. (Couvert 1. gld.) 4. Ob 4. uri pohod deželnega muzeja „Rudolfinum“. 5. Zvečer prosta zabava in poslopitev v gostilni „Evropa“.

(Ljubljanski vodovod.) Ta teden so že začeli po mestu kopati rove za vodovodne cevi. Na mestnem kolodvorskem skladišču je že nad 50 železniških voz vodovodnih cevi izloženih.

(Vabilo) na „pevski večer“, kateri priredi ljubljanske čitalnice pevski zbor dne 22. aprila t. l. v čitalnični restavraciji gg. delegatom slov. učiteljskih društev na čast. — Vspored: 1. Kopecky: Potnica. — 2. Khomp: Overtura k ljudski igri: „Blejske žene“. — 3. Nedved: „Zvezna“ zbor. — 4. I. N. Král: „Ljubezen“ valček. — 5. Kuhač: „Makedonec žalno pjeje“ zbor. — 6. Suppé: Reminiscence iz operete „Boccaccio“. — 7. Čveterospev. — 8. J. Král: „Manolinke“ polka. — 9. Jenko: „O Vidovem“ zbor. — 10. Leibold: „Pesenski venec“ potpourri. — 11. Ivanovici: „Dunavski valček“. — 13. * * * „Mařenka“ zbor. — 14. Ipavec: „Domovina“ pesem. — Začetek po končanej predstavi, katera se vrši ta večer v čitalnični dvorani. — Vstopnina za osobo 30 kr. Gg. delegatje so vstopnina prosti. — K tej veselici vabi najuljudnejše ODBOR.

(Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku) priredi dne 22. aprila 1889 v gostilni Jerneja Graška zabavni večer. Začetek ob 7^{1/2} uri zvečer. — Vspored: 1. M. Vilhar: „Slavjanska“, moški zbor. — 2. Auber: „Die Stumme von Portici“, za gosli in glasovir. — 3. Pravljičice, pripovedke in zabavljice o starem Kamniku, berilo. — 4. L. Zeise: „Domači zvonovi“, za glasovir. — 5. H. Volarič: „Slovenski svet“, moški zbor. — 6. Denis: „Hrepenenje“, za gosli in glasovir. — 7. Knittel: „Sabljica ostra“, moški zbor. — 7. „Dudaša“, šaljev prizor. — Rediteljja: J. Pohlin in A. Stadler.

(Štajerska deželna razstava.) Odbor štajerske deželne razstave naznanja v pozivu, da bode razstava v jeseni 1890 v Gradcu.

Telegrami.

Trst, 19. aprila. Danes so prišli skoro vsi delavci v lloydov arsenal ter so pričeli delo. Strajk je s tem končan.

Berolin, 19. aprila. Knez Bismarck bo ostal v Berolinu ter počakal italijanskega kralja, ki bo prišel s Crispijem.

Bukarešt, 20. aprila. „Indépendance Romaine“ povdarja, ker se peča Rusija z vrvanjem finane, ker je avstrijski cesar miro-

ljuben in se vsled avstrijsko-ruskih odnošajev ni treba bati rušenja miru, da se more Cartargijevo ministerstvo mirno baviti izključno z notranjimi preosnovami.

Madrid, 19. aprila. Velika, s smodnikom napolnjena petarda se je danes na velikem altarji stolice v Valenciji razletela. Cerkev je bila vernikov natlačena; navstala je grozovita zmešnjava. Razven tega, da je omedlelo nekaj oseb, dogodek ni imel posledic. Altar je razrušen. Zločincev še niso poizvedeli.

Zahvala

slovenskim državnim poslancem, poslana deželnemu glavarju dr. Josipu Poklukarju.

Danes novo konstituirani mestni odbor je jednoglasno Vašemu blagorodju in vsem drugim velečastitim slovenskim državnim poslancem iskreno zahvalo votiral za krepko in možato postopanje in zagovarjanje posebno dolenjkih interesov v državnem zboru.

Novo Mesto, dne 17. aprila 1889.

Dr. Poznik,
župan.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
19	7. u. zjut.	734.9	0.2	sl. svzh.	megla	0.00
	2. u. pop.	734.6	14.0	"	jasno	
	9. u. zveč.	737.8	9.6	brezv.	"	

Srednja temperatura 7.9°, in 1.5° pod normalom.

Hiša na prodaj.

Po sklepu občnega zbora Marijine bratovščine v Ljubljani prodaj se hiša z vratom v Hrenovih ulicah št. 6 iz proste roke najvišjemu ponudniku. (1)

Ponudbe nad 6000 goldinarjev sprejema g. Karol Lahajner, Florijanske ulice št. 7.

(1) Najvspešnejša

Čistilna mineralna voda Franc Josipova grenčica,

priporočena od I. zdravniških veljakov zaradi gotovega in pri tem lagodnega vspeha, ne neprijetnega okusa in tudi pri trajajoči rabi brez slabih nasledkov. Majhen popitek.

Zaloga pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassniku v Ljubljani.

Ravnateljstvo v Budimpešti.

Peči iz prstenih snovij

v raznovrstnih oblikah, istotako

štedilna ognjišča

priporoča po najnižji ceni

Fran Jevnikar,

v Ljubljani, (12-1)

Tržaška cesta št. 29.

Novo koncesijonovana

tovarna za soda-vodo

v Ljubljani.

Slavni mestni magistrat ljubljanski mi je dne 6. februarja 1889, št. 21.280 dovolil koncesijo za

tovarniško izdelovanje soda-vode

v Ljubljani v hiši Preširnov trg št. 2 (lekarna „pri zlatem orlu“).

Objavljam to p. n. občinstvu ob enem dostavljač, da se bo v moji tovarni pri izdelovanju soda-vode prav posebno pazilo na

najvestnejši in najumnejši izdelovalni način in da že sedaj vsi sifoni dohajajo v promet le z zajamčeno predpisom primernimi,

t. j. v smislu ministerske naredbe z dne 11. julija 1888 drž. zak., iz 90odstotnega cinovega legiranja napravljenimi zaklepi, da tedaj obsegajo popolnoma svinca prosto, zdravju neškodljivo, oživljajočo pijačo, ki je v vsakem oziru izvrstno primerna zdravstvenim zahtevam.

Odličnim spoštovanjem

V Ljubljani, meseca aprila 1889.

Josip Svoboda,
lekarnar in tovarnar soda-vode.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja
— cerkvenih oprav —
na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto

Visokočastiti duhovščini

priloga se v ljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kiškega srebra in iz medenine najnoveše oblike, kot

monstranc, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Če gg. naročniki naj mi blagovole pošlato iste nefrankovane (24)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto

Ravnokar je izšla in se dobiva v „**Katoliški Bukvarni**“ v Ljubljani knjižica z naslovom:

Duhovna lekarna za vse, ki hočejo večno živeti.

Nemški spisal

dr. Ernest M. Müller, škof linški.

Poslovenil Fr. Zbašnik, župnik.

Da spoznajo Slovenci vrednost te knjižice, naj bode omenjeno, da je bil drugi natis, prirejen v nemškem jeziku v 4500 iztisih, razprodan v teku šestih mesecev. Pred nekoliko tedni izšel je že tretji natis. (5-2)

Cena 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

na Franciskansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njej stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priloga za prekupece so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (8)

Cenike na zahtevanje.

Radenska kisa voda ob vzhodni Slovenskih gor, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kisa voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odklikuje pred mnogimi drugimi kislinami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in r. z. kadri kakor se steklenica odmaši.

Radenska

kisa voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim boleznim, protinu, kamenci v mehurju, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnem kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Poskusi dr.jev: Garroda, Biswanger, Cantanija, Ure-ja so dokazali, da ima litij največjo raztopljivo moč pri sečnokislini, nasednih izločkih, iz česa se sklepa na najugodnejše učinke Radenske vode.

Kot okrepujoča pijača z vinom ali sadnimi sokovi in sladkorjem pomešana, je Radenska kisa voda v obče priljubljena.

Kopališče Radensko.

Kopanje v slatini in v jeklenici vpliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabosti itd.

Stanovališča po ceni. Prospekt (brezplačno) od ravnateljstva:

Kopališče Radenci blizu Ljutomeru.

Zaloga kisle vode pri: F. Plautzu in M. Kastner-ju v Ljubljani. (5)

Tuji.

17. in 18. aprila.

Pri **Maliču**: G. Schwiebert, nadlogar, iz Vipave. — Obergfell, e. kr. profesor, iz Kočevja. — Komeljane, e. kr. profesor, iz Kočevja. — Voekel, Koehler, trgovec, z Dunaja. — Muck, s soprogo, in Holabek, trgovec, z Dunaja. — R. Koehler, potovalec, z Dunaja.

Pri **Stonu**: dr. Dorn, Josip Lechner in Gramlik z Dunaja. — Berthi, trgovec, iz Inostota. — Josip Mauerhofer iz Tržiča. G. Klein, trgovec, iz Toplice. — Teodor Bergmann, trgovec, z Dunaja. — Aleksander Hudovernik, e. kr. notar, z Dunaja. — Bechaker, Hurling in Schwab, trgovci, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Bein iz Gorice. — M. Erjavec iz Grada. — Ivan Oražem, s soprogo, iz Lesc. — Bauer, s soprogo, iz Grada.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najboljšo zdravilo zoper protiv ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se radi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**cvet zoper trganje po dr. Maliču**“ z zraven stoječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Schuhmarte.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolečine: 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gld. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanih človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in praštev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljša mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurnih na nogah, izvijenji, tišanji od sedla in oprave, pri sušeti itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hitbah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani

zraven rotovža (28)

in se vsak dan s pošto razpošiljava.

Volitveni razpis.

V smislu § 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo letošnje dopolnitvene volitve občinskega sveta vršile se kakor običajno v mestni dvorani, in da bo volbi:

dné 23. aprila III. volilni razred,

dné 25. aprila II. volilni razred,

dné 27. aprila I. volilni razred,

vsak od 8. do 12 ure dopoldne.

Če bo treba ožje volitve, vršila se bodo v dan po prvi volitvi, t. j. dné 24., oziroma 26. in 28. aprila tudi dopoldne od 8. do 12. ure v mestni dvorani.

Izstopijo letos sledeči gospodje občinski svetovaleci, in sicer izmed izvoljenih:

a) od III. volilnega razreda:

Klein Anton.

dr. Gregorič Vinko;

b) od II. volilnega razreda:

Povše Fran,

Rozman Ivan,

dr. Vošnjak Josip,

prof. Zupan Toma;

V Ljubljani, dne 8. aprila 1889.

c) od I. volilnega razreda:

dr. Mosché Alfons,

Murnik Ivan,

Pakič Miha,

Ravnikar Franc.

Voliti bode torej III. volilnemu razredu 2 člana, II. in I. volilnemu razredu pa po 4 člane občinskega sveta.

Ostanejo pa člani mestnega zastopa še naslednji gospodje:

Benedikt Josip.

dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol.

Dolenec Oroslav,

Gogola Fran.

Grasselli Peter.

Hrasky Ivan Vladimir,

Hribar Ivan.

Kajzel Peregrin.

Ničman Henrik.

Nolli Srečko,

Petričič Vaso.

dr. Staré Josip.

dr. Tavčar Ivan.

Tomek Josip.

Tomšič Ivan.

Valentinič Ignacij.

Velkoverh Ivan.

Zitterer di casa Caval-

china Mat., vitez,

Žagar Karol,

Železnikar Ivan.

Župan: Grasselli s. r.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
priporočam svojo **bogato zalogo**

klobukov in slamnikov

najnovejšega kroja in iz zanesljivo trpežnega blaga.
Dalje imamo v veliki izbiri vsakovrstne čepice po naj-
različnejših cenah.

Sprejemam in izvršujem vsakovrstna

= krznarska dela, =

ter shranjujem kožuho vino čez polotja.

Spoštovanjem

Anton Krejči,

klobučar in krznar.

Kongresni trg št. 8 v Ljubljani.

Gg. dijakom dovoljujem prednostne
cene. (15-4)

Gospodom šolskim predstoj-
nikom in učiteljem

(3) priporoča

Andr. Druškovič

trgovina z železnino in orodjem

na mestnem trgu 10,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi
orodja za sadjerejo in obdelo-
vanje sadnih dreves, in sicer:
drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna
žaga, sadni trgač, dreves. škarje,
cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in
drevesna ščetka. Orodja so vsa na
lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Vinko Čamernik,

kamnosek v Ljubljani. Parne ulice števil. 9,
(začasna podružnica poleg mesarskega mostu)

priporoča se preč. duhovščini za naročila
vsega v njegovo stroko spadajočega

cerkvenega dela

in gosp. stavbinim podjetnikom za raznotera
stavbinska dela.

Slavnemu občinstvu priporoča veliko
zalogo najokusnejše iz različnih marmorjev
izdelanih

nagrobni spomenikov

po jako nizki ceni.

Na prodaj je tudi ravno-
kar krasno izdelan, nad tri metre visok
prostostoječ

nagrobni spomenik

od kajnahtalskega kararskega in domačega
črnega marmorja, dostojen vsakega odlič-
njaka.

Obljubuje čč. naročnikom po najnižjih
cenah in s trpežnim blagom postreči.
S spoštovanjem

Vinko Čamernik,

kamnosek. (6-5)

Brnskoblogo

za elegantno
spomladansko ali poletno
obleko

v odrezkih po 3-10 m, to
je 4 vlati vsak kos, za

gl. 4.80 iz fine
gl. 6.— iz finejše
gl. 7.75 iz izborna fine
gl. 10.50 nepresegljivo fine

pristine volne,

kakor tudi blago za zgornje
suknje, s svilo pretkani
„kamgarni“, poletno surovo
sukno, blago za livree-je,
pralno-pristno sukančno
blago, fino in najfinejše črno
sukno za salonske oprave
itd. razpošila proti povzetju
izneska kot poštena in so-
lidna znana

tovarniška zaloga sukna

Siegel-Imhof

v Brnu.

Pojasnilo: Vsak odrezek je
3-10 m dolg in 136 cm.
širok, tedaj popolnoma za-
dostuje za popolno moško
(15-10) obleko.

Tudi se pošilja, kolikor
kdo zahteva na metre. Jamci
se, da se pošlje blago na-
tanko po izbranem vzorec.

Vzorci gratis in franko.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).
Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetilji: Bru-
selj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo.
Benediktincev (po nekoliko kapljic
na vodi) ozdravi in zabrani gnji-
lobo zob, jih obeli in utrjuje;
okrepčuje in popolno ozdravi
čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n.
čitateljem, opozorjé na to starodavno
ter prekoristno iznajdbo — najboljši
in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba **SEGUIN** Bordeaux

(Francija)
Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah
dišav. (35)

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselstrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1888	frank.	102,846,222.47
Letni dohodki premij in obresti	„	19,161,298.75
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	„	207,158,040.—
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb	„	50,971,150.— 1,561,757.680.—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

(12-5)

pri

Gvidu Zeschko-tu

Tržaška cesta, št. 3.

„AZIENDA“

avstro-francoska družba za zavarovanje življenja in rent. avstro-francoska družba za zavarovanje proti
elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na **DUNAJI, I., Wipplingerstrasse števil. 43.**

Imovina družbe:

9 milijonov gld. avstr. velj.

2 milijona gld. avstr. velj.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah;

Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek
se izplača takoj po smrti zavarovanca njegovim ostalim,
oziroma drugim obmišljenecem:

zavarovanje za doživetje, preskrbovanje v sta-
rosti in otroče dote, zavarovani znesek se izplača
zavarovaneu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka, udovskih
pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih pre-
mijah in z jako kulantnimi pogoji, zlasti onim, da
se policam ne more ugovarjati.

a) proti škodam, katere napravijo požar ali strela, parne
ali plinove eksplozije, ali se naredé z gašenjem, podiranjem
in izpraznjenjem pri stanovanjih in gospodarskih poslopih,
tovarnah, strojih, mobiljah in vsakovrstnih opravah, za-
logah blaga, živini, gospodarskem orodju in zalogah;

b) proti škodam, katere napravi ogenj ali strela ob žetvi in
košnji na poljskih ali travniških pridelkih v gumnih in
stogih;

c) proti škodam, ki jih napravi toča na poljskih pridelkih;

d) proti nevarnostim prevažanja blaga po vodi in po suhem

Zavarovanje proti telesnim nezgodam se še ni pričelo, a
se bode pravočasno naznanilo p. n. občinstvu, kadar se prične.

Zastopstva družbe:

V Budimpešti, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradci, Albrechtsgasse 3; v Inomostu, Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“
v Lvovu, Marijin trg 8, nova; v Pragi, Vaclava trg 54; v Tstu, Via St. Nicolo 4, na Dunaji, I., Hohenstaufengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki rade dajo pojasnila
in dajo ponudbene pole ter prospekte zastoj in vsprejemajo zavarovanja.

Glavni zastop v Ljubljani, Šelenburgove ulice števil. 3, pri
JOSIPU PROSENC-u. (3)

Deller-jev

Edina zaloga in prodaja za
vso Kranjsko pri

J. LININGER-ju

v Ljubljani, Rimska cesta 9.

radgonski

(24-10)

Najboljša namizna okrep-
čujoča pijača.

Zanesljivo zdravilno sredstvo
proti kataru v dihalniku, pre-
hlajenju želodca, zlati žili, pro-
tinu in glavobolu vsled pre-
hlajenja (trganju).

najčistejši alkalični

Ne zamenjati z radensko
kisló vodo.

kislec (kislá voda).

Zobozdravnik Schweiger

stanuje pri Maliču (hôtel Stadt Wien),
II. nadstropje št. 23.

Ordinira od $\frac{1}{2}$ 10. do $\frac{1}{2}$ 1. ure
zjutraj in od 2. do 5. ure popo-
ludne.

Ob nedeljah in praznikih od
 $\frac{1}{2}$ 10. do 1. ure. (10)

Protin,

revmatizem se more prav za gotovo ozdraviti, ako se rabi moja mast, katere izdelovanje je v moji družini dedna pravica in ki leži za vedno in v kratkem časi protin, pakostnice, podagro in trganje po udih, takó, da so osebe, ki so leta in leta ležale bolne v postelji ter so konečno rabile to mast, popolnoma ozdravele. Za vseh Jamélm. Pošiljam jo v steklenicah z navodilom. Viljemina Suchá v Mladi Boleslavi (Jungbunzlau) na Češkem. Na tisoče pisem pričuje o uspešnem lečenju. Jedna steklenica 1 gld. 30. kr.

Vaše blagorodje! Ne morem si kaj, da ne bi se Vam zahvalil za poslano mi mast z navodilom, ker nisem mislil, da se bodem že kdaj ozdravil. Trpel sem strašne muke v levi nogi in v križu celo pol-drugo leto, in večinoma nisem mogel vstati in se na noge postaviti, takó, da sem bil prisiljen plaziti se po zemlji. Poslušal sem Vaš svet in kralja Bogu, jedina steklenica Vaše masti me je popolnoma ozdravila, za kar se vam srčno zahvaljujem in Bog naj Vas blagoslovi.

V SVETKOVI pri Pardubicah, dne 2. maja 1887.

(3-3)

Fr. Buchta, poljedelec.

Krščanska in slovanska konkurenca!!!

(10-3)

Prečastita duhovščina, krščanski in slovenski učitelji in meščani se uljudno prosijo, naj kolikor moč podpirajo to solidno. ceno. edino krščansko in slovansko konkurenco!

Poletno „kamgarnasto“ blago za moške obleke, elegantno, trajno in pristno-pralno, 60 cm. široko. Za eno obleko $6\frac{1}{2}$ metra le 3 gl.	Za ženske oprave gladko blago v vseh barvah kašmir 10 m. 4-50 volnat atlas 10 m. 6-50
Brnsko suknenno blago le dobre vrste:	Pralno poletno blago kretan najlepši obrazci 10 m. 2-80 satin najlepši obrazci 10 m. 3-— drajdrat, siv, svetel in temen 10 m. I. 3-50, II. 2-80
3-10 m. za 1 obleko 3-50	Za domačo rabo:
3-10 m. „ 1 „ 5-—	Domače platno 29 vatl. $\frac{1}{4}$ 4-20
3-10 m. „ boljše „ 7-80	29 vatlov $\frac{1}{4}$ 5-50
3-10 m. „ fino „ 9-50	šifon fin 29 vatlov 5-50
3-10 m. „ najfinejšo „ 12-50	„ srednji 29 vatlov 4-50
Brnsko blago za suknje	kraljevska tkanina 29 vatlov $\frac{1}{4}$ 5-80
2-10 m. za zgornjosuknjo 6-30	„ 29 vatlov $\frac{1}{4}$ 7-50
2-10 m. „ „ fino „ 8-40	kanafas pristno-barvan 29 vatlov 6-—
2-10 m. „ „ najfinejšo 12-60	oksford pristno-barvan 29 vatlov 4-50
Crno blago za obleke za duhovnike in salonske oprave	servijete 6 kom. 1-20
1-20 m. dosking za hlače 3-50	
1-20 m. perneine suknja in telovnik 7-20	

Krščanska konkurenca postržo vestno ter vzamo nazaj, kar bi ne ugaljalo.

Določbe, ki naj se izvrše proti poštnemu povzetju, pošljejo naj se pod naslovom: Erste österr. behörd. concess. Handels-Auskunfts-Bureau in Brünn.

Tukaj naj se zahtevajo tudi obrazci in ceniki.

Pianino,

dobro ohranjen, trden v glasu, prodá se za
150 gold.
na Mestnem trgu št. 8, II. nadstropje na
dvoriščni strani. (3-2)

Učenca,

starega 13 do 15 let, ki zna slovenski in nemški, sprejme v svojo specerijsko prodajalno

Ivan Murnik
v Kamniku.

(3-2)

Veliko izbero in zalogo modêrnih solnôčnikov

navadnih in najelegantnejših, isto tako

(9-3)

dežnikov

v vseh velikostih, izgotovljenih iz zanesljivo trpežnega blaga, priporoča po
čudovito nizkih cenah

Ljubljana,
Kranjsko.

L. MIKUSCH,

Mestni trg
št. 15.

izdelovatelj solnôčnikov in dežnikov.

Prejema vsakovrstna naročila na **kostum-solnôčnike, preoblači in popravlja stare dežnike in solnôčnike** trpežno in po nizki ceni. Naročila izven Ljubljane, tudi na posamne solnôčnike ali dežnike, izvršuje točno po poštnem povzetju.

Razprodajalcem so na zahtevanje izvirni ceniki franko na razpolago.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,
priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

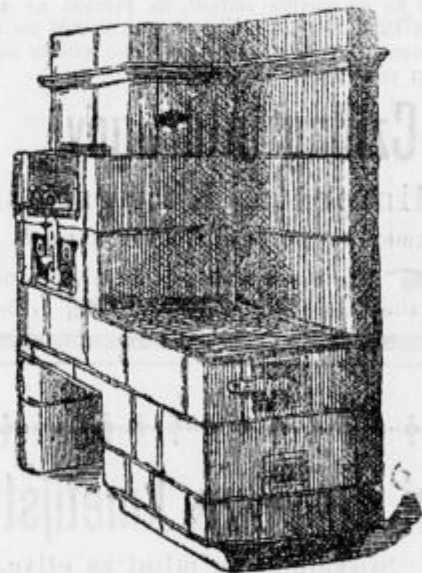
Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(16)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Razprodajam
po znižani ceni
vezenine (štikarije)
in galanterijsko blago.

Marija Drenik v Ljubljani,

(9-3)

v „Zvezdi“ hiša „Maticе Slovenske“

Ob enem priporočam vsakovrstno volno, prejo, vse snovi za šivanje in druga ročna dela, dalje predtiskarijo in izdelovanje nogovic na stroju.

Na najnovejši in najboljši način
umetne
zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živeca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega (čevljarskega) mostu,
I. nadstropje. (37)

Kovertes firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizki ceni.

Javna zahvala.

Dne 24. marca t. l. uničil je požar moja poslopja, katera sem imel zavarovana za 600 glđ. pri

„Aziendi“,
avstro-francoski zavarovalnici na Dunaji.

Ker je to društvo jako hitro škodo poizvedelo in mi vso zavarovano svoto brez odbitka izplačalo, čutim dolžnost, da se „Aziendi“, oziroma gosp. Josipu Proscencu, glavnemu zastopniku „Aziende“ v Ljubljani za to solidno postopanje javnim potom zahvalim, ter ljudstvu to zavarovalnico prav tople priporočam.

NA SUHI, dne 8. aprila 1889. (1)

Janez Goličič, podpisal Deissinger m. p.

Jeden šop šagrin-usnja
od divje kože
glđ. 6-50 in višje.

Velika zaloga najraznovrstnejšega usnja in čevljarskih potrebščin pri

Jul. Mojzesu

v Ljubljani: Židovska ulica št. 5,
v Varaždinu: Frančiškanski trg 48.

Vnanja naročila izvršuje točno in pošlje po pošti ali železnici proti povzetju. (6-5)

Ces. kraljevo privil. zavarovalno društvo

AVSTRIJSKI
„PHOENIX“
na Dunaji,

katerega premoženje znaša v a. v.
12 milijonov goldinarjev

zavaruje proti škodi po požaru, sprejema tudi zavarovanja na življenje za vse mogoče slučaje pod jako ugodnimi pogoji.

Zavod je izplačal za dōbe svojega obstanka nad 50 milijonov glđ.

Vsakoršna pojasnila daje radovoljno

Glavni zastop za Kranjsko
v Ljubljani
Frančiškanske ulice št. 8 (za frančiškansko cerkvijo).

J. Perharc.

(5-1)

Jaz Ana Czillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi orjaškimi „Loreley“-lasmi, katere sem dobila po 14mesečni rabi od mene same izumljenega mazila, naznanjam: To je edino sredstvo zoper izpadanje las, za pospeševanje njihove rasti, za okrepčevanje lasišča, pospešuje pri gospodih rast polne, krepke brade ter že po kratki rabi takó lasem kakor bradi podeljuje naravni svit in gostost, obvaruje jih do najvišje starosti, da prerano ne osivē. Cena lončku 2 glđ. Razpošilja se vsak dan v vse kraje celega sveta po pošti proti poprejšnjemu plačilu ali pa poštnemu povzetju.

Czillag in drugovi,
Budimpešta, Königsgasse,
kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Pri naročitvah šestih in več lončkov 25% rabat in franko-pošiljatev. (20-6)

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive, vinske in sadne stiskalnice, mlini za grozdje in sadje } najnovejša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd. Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izdelane in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj,
Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji. (5)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Diseldorfske oljnate barve v tubah. Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,
prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firneža in laka
v Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

Specijaliteta: Firnež iz kranjskega lančnega olja. Specijaliteta: Ultramarinmodra in zelena barva.

Priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilniške zastoj in franko.

Oljnate barve v ploščevinastih puščah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klg. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve. Kupovalcem večjih množin prednostne cene. Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

ŠMARNICE
za 1889. leto
izšle so pri
MATIJI GERBERJU,
založniku v Ljubljani.

„Venček krščanskih resnic“ to je: Berila pojasnjavana s primeri za majevo pobožnost“, in tudi mašne in druge molitve.
Spisal P. Hrisogon Majar, duhoven.

10-5

Cena Šmarnicam je: v polu usnji 60 kr., usnji 76 kr., v usnji z zlato obrezo 95 kr. Dobijo se tudi krasno vezane, n. pr. v rujavo usnje, okovane, v baržunu itd. — Po pošti pod križnim zavitkom 10 kr. več.

Dobijo se v vsch knjigotržnicah.